

RELIGIJSKI KOMPLEKS VEZNA ZA SMRT

1. Definicija

2. Vreme

Što se tiče definisanja pojma religije ili religijskih kompleksa u ovom vremenskom kontekstu (praistorija) poslužiću se rečenicom Leroji – Gourhana: « Termin Religija primenjujem na sve preokupacije za koje se pretpostavlja da prelaze okvire materijalnog života. « Shodno tome, religijski kompleksi vezani za smrt mogu biti sve one radnje, osećanja ili odnosi na relacijama «živ čovek – pokojnik – smrt – neživo telo». U okviru ove teme služim se i pojmom pogrebnog kulta kao «zbirom religijskih obreda u vezi sa umrlim i verovanja koja su povezana sa ovim obredima.»

Metod koji je korišćen u gotovo svim istraživanjima ove teme bio je taj da se porede predmeti nađeni svuda po svetu. Ovakav metod je vrlo očigledno vodio ka pogrešnom zaključivanju da sličnost predmeta sa jednog kraja sveta sa onim sa drugog, znači i da ti predmeti imaju sličnu, ako ne i istu funkciju.

Dugogodišnja upotreba pogrešnog metoda, kao i pogrešno rukovanje samim materijalom, ostavili su, nažalost, proučavanje religije preistorije u početnom stadijumu.

Smatra se da su osnovi za mnoge velike, moderne religije postavljeni još u paleolitu (500000-10000 p.n.e). Međutim, religija paleolita se gotovo nikako ne može proučiti jer mnogi eventualni grobovi, sveta mesta i njihovi sadržaji – više ne postoje.

Ono što smo uspeali da saznamo je da su najraniji tragovi religijskih verovanja vezani za smrt, mrtve i sahranjivanje, s obzirom na to da je od svih misterioznih stvari najuznemiravajuća upravo – smrt.

Nema mnogo sačuvanih kostura i kostiju neandertalaca, a Okladnikov nam navodi spisak od oko 18 nalaza koji bi se mogli svrstati u kosture i kosti izvađene iz grobnice, što bi nam moglo ukazati na namerno sahranjivanje.

Ono što je raznim naučnicima najčešće ukazivalo na postojanje religijske misli pri sahranjivanju prisustvo životinjske lobanje ili pojedine kosti (za koje se obično smatra da se čuvaju ili upotrebljavaju u religijske svrhe)

ili prisustvo crvene zemljane boje (koja simboliše davanje krvi, odnosno života, pokojniku).

Nađeni veći procenat donjih vilica u odnosu na ostale kosti navodi neke naučnike da misle da paleo-ljudi gajili neko poštovanje prema vilicama svojih predaka, pa su ih skupljali. Gourham , međutim kaže da razlog za postojanja gomile donjoviličnih kostiju na jednom mestu može da se nađe u činjenici da su to najotpornije kosti, pa se jedino one nisu raspale.

Nađeni savijeni kosturi nekima su simbolisali strah od smrti – živi su tela pokojnika savijali i vezivali da bi ih učinili neškodljivima, a neki drugi autori su mislili da su tela stavljana u zemlju u fetus položaju da bi se pripremila za novo rođenje.

Naravno, sve su ovo samo teorije i nagađanja, s obzirom na raznolikost položaja u kojima su tela nalažena.

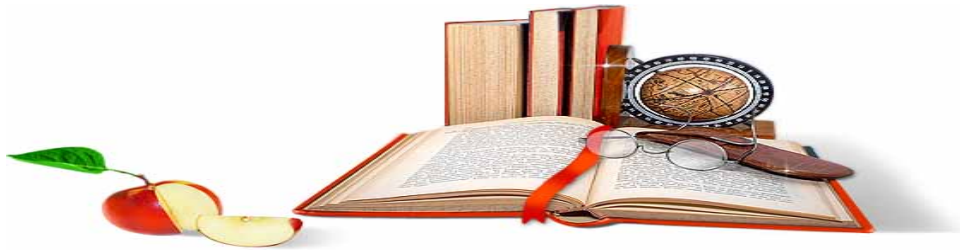
3. Ambivalentan odnos prema pokojniku (strah – ljubav)

Razni autori poreklo pogrebnog kulta i svega što je vezano za njega kao i razvoj religijskih verovanja zasnivali su na postojanju vere u dušu i njeno zagrobno postojanje. Međutim, postoje i drugačija objašnjenja. Maks Ebert smatra da ovaj kult na početku nije bio povezan sa verom u dušu i nastavak njenog života, jer prvobitni čovek nije pravio razliku između duše i tela. Zato što nije znao za taj dualitet, prvobitni čovek se nije plašio umrlih, jer da jeste ne bi ih sahranjivao blizu prebivališta. Rani hominidi se nisu mirili sa smrću člana zajednice već su nastavljali da se ophode prema njemu kao da je i dalje živ. On jede, pije i vatra ga greje (što kasnije dovodi do ideje o živom mrtvaku). On zaključuje da prvobitni kult mrtvih nije ništa drugo do nastavak društvenih obaveza iza okvira smrti. Opozicija ovom stavu je uverenje nekih autora (Spenser, Lipert) da se najstarija osnova pogrebnog kulta u stvari ogleda u instinktivnom strahu od smrti (a samim tim i pokojnika) koji je odlika svih živih bica. U jednom trenutku utvrđeno je da je ono što se može nazvati strahom od smrti u stvari instinkt za samoodržanjem koji se manifestuje potpuno drugačije.

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

**[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.**

**WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET**

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHUVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com